

Nr 435.

Av herr **Frost m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 191, med förslag till lag angående uppsikt å vissa jordbruk.*

I proposition nr 191 med förslag till lag angående uppsikt å vissa jordbruk föreslår Kungl. Maj:t, att första stycket i § 5 skall lyda på följande sätt:

»Där på grund av inkommen anmälan eller eljest kommissionen finner skälig anledning antaga, att brukningsdel är utsatt för vanhävd, äger kommissionen till företagande av syn å brukningsdelen förordna tre gode män, vilka utses bland dem, som i orten äro valda till nämndemän eller till ledamöter i ägodelningsrätt eller till gode män vid lantmåteriförrättning. Till syneman må ock, där så finnes lämpligt, väljas lantbruksingenjör eller jordbrukskonsulent.»

Innebörden i detta förslag är alltså den, att väljandet av de tre gode män, vilka skola undersöka frågan om en brukningsdel är utsatt för vanhävd, skall inskränkas på sådant sätt, att nämnda förtroendemän få tagas endast bland ett mycket begränsat antal personer.

Men vad som härvidlag är ännu mera betänkligt är, att det ofta kan inträffa, att i en kommun, där en viss politisk åskådning sitter inne med majoriteten, där komma ofta nämndemännen m. fl. att i viss utsträckning väljas med hänsyn till politiska synpunkter. Då sedermera de synemän, som här ovan omnämnas, skola väljas ur denna krets av valda nämndemän m. fl., är det risk för, att synemännen komma att samtliga tillhöra en åskådning, som på grund av sin allmänna uppfattning eller på grund av sin allmänna åsiktsinställning mot bolagsväldet eller på grund av sitt beroende till detsamma ha en tendens att vid sitt bedömande av och i vilken utsträckning vanhävd ägt rum avgiva ett icke fullt objektivt utlåtande i frågan.

Från dessa utgångspunkter synes det som om det skulle vara önskligare att nämnda paragrafs lydelse i stället utformades så, att den krets, ur vilken synemännen kunde väljas, utvidgades, varvid givetvis det dock måste starkt hållas på, att de, som utsågos till uppdraget i fråga skulle äga *insikter* i de spörsmål, som de skulle ha att handlägga. Sistnämnda krav borde då uttryckas så, att det i lagtexten sades, att insikten även borde omfatta *bygg- nadsfrågor*, som vid en dylik uppskattning även måste bedömas.

Under hänvisning till denna motivering må det tillåtas att här framföra ett yrkande om ändring av ovan nämnda förslag till lagtext, så att den kommer att tillgodose de synpunkter, som här ovan framförts samt så att bestämmelserna komma att stå i någorlunda överensstämmelse med den formulering, som gäller för väljande av skiftesgodemän.

Det hemställas alltså,

att riksdagen måtte ändra § 5 i förslaget till lag angående uppsikt å vissa jordbruk (propositionen nr 191) så att paragrafens första stycke får följande lydelse:

Där på grund av inkommen anmälan eller eljest kommissionen finner skälig anledning antaga, att brukningsdel är utsatt för vanhävd, äger kommissionen till företagande av syn å brukningsdelen förordna tre gode män, som äro i orten bosatta och kända såsom ägande god insikt i såväl de jordbruks- som byggnadsfrågor, vilka vid en dylik syneförrättning kunna ifrågakomma. Till syneman må, där så finnes lämpligt, väljas lantbruksingenjör eller jordbrukskonsulent.

Stockholm den 23 mars 1927.

Henrik Frost.

C. O. Johansson,
Sollefteå.

Ivar Vennerström.